

Kako u 2018?

Sporazum OPEC+ remeti projekcije ruskih naftaša

OPEC-ov chatroom zamro zbog sukoba Saudijske Arabije i Katara

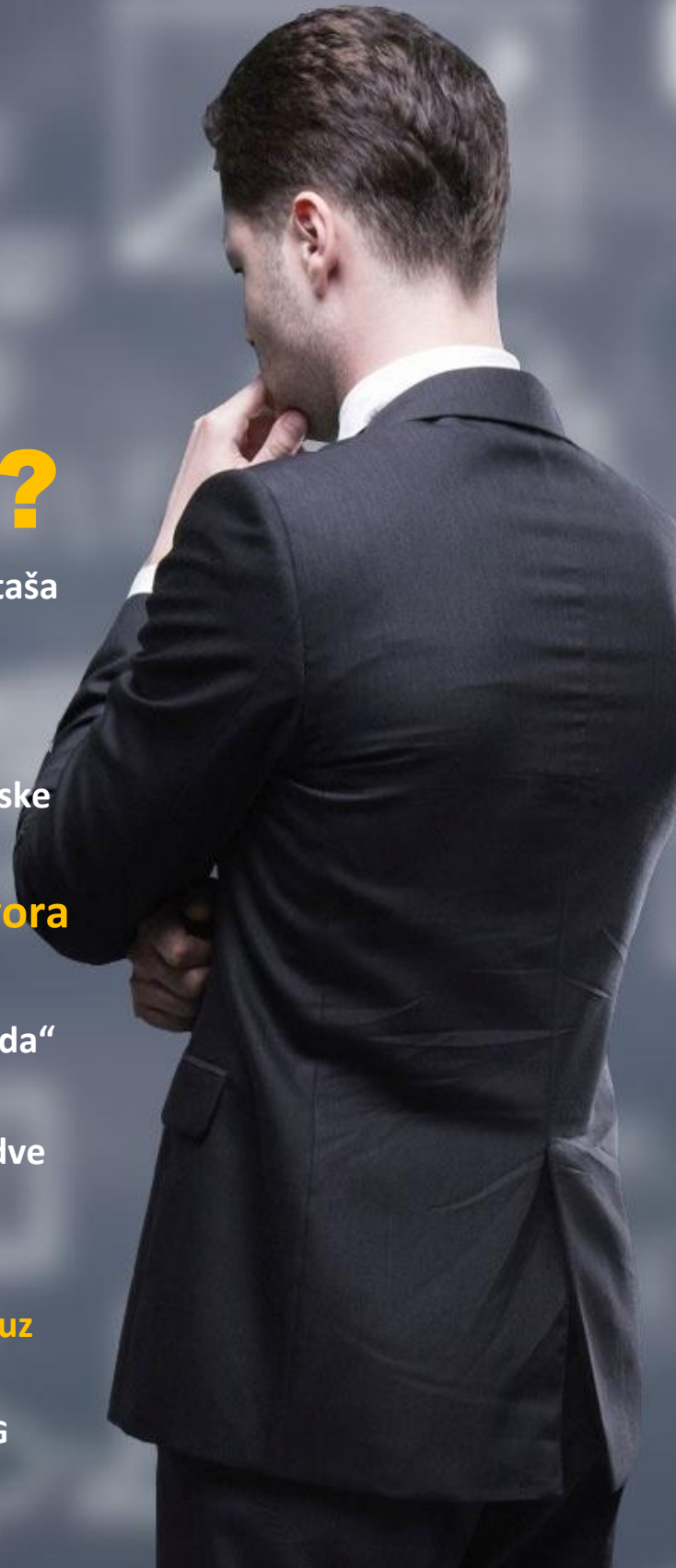
Balast optimističkih terminskih ugovora preti tržištu nafte

Posledice povlačenja Norveškog „naftnog fonda“ iz poslova sa naftom

Naftni majorsci iscedili gotovinu u prethodne dve godine

Nova klimatska inicijativa majorsa – ovaj put uz učešće Exxon-a

Primorsko-goranska skupština protiv plutajućeg LNG terminala na Krku

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Sporazum OPEC+ remeti projekcije ruskih naftaša.....OVDE
- Gasprom njeft očekuje skroman rast njegove proizvodnje nafte u idućoj godini.....OVDE
- Saudijska Arabija lobira za donošenje odluke već u novembru.....OVDE
- OPEC-ov chatroom zamro zbog sukoba Saudijske Arabije i Katara.....OVDE
- Balast optimističkih terminskih ugovora preči tržištu nafte.....OVDE
- Posledice povlačenja Norveškog „naftnog fonda“ iz poslova sa naftom.....OVDE
- Naftni majorsci iscedili gotovinu u prethodne dve godine.....OVDE
- Rast neto profita Gasprom njefta od 28% u I-IX/2017.....OVDE
- Samo ruski tankeri mogu transportovati naftu i LNG severnomorskom rutom.....OVDE
- Rosnjeft ugovorio isporuku 61 mt nafte za kineski CEFC.....OVDE
- Konzorcijum Sahalin-1 realizovao najdužu naftnu bušotinu na svetuOVDE

GAS:

- Gasprom: Cena gasa za Evropu ostaje 190 dolara do kraja godine.....OVDE
- Nova klimatska inicijativa majorsa – ovaj put uz učešće Exxon-a.OVDE
-

REGION:

- OMV Petrom prodaje manje rentabilna polja.....OVDE
- Petrol - manji rast neto profita u 9 meseci 2017.....OVDE
- Primorsko-goranska skupština protiv plutajućeg LNG terminala na Krku... ..OVDE

Crude Oil Brent Nov 24 2017 0800 GMT - \$63.48 Livecharts.co.uk

NAFTA

Sporazum OPEC+ remeti projekcije ruskih naftaša

MOSKVA – Moskva još nije izašla sa jasnim stavom vezano za nagoveštenu podršku produženju OPEC+ sporazuma o rezu proizvodnje nafte, uprkos tome što je ovo bila tema prošlonedeljnog zatvorenog sastanka čelnika ključne naftne privrede sa ministrom energije Aleksandrom Novakom.

Razmatrano produženje reza za samo 6 meseci?

Mada analitičari ne dovode u pitanje rešenost Moskve da podrži produženje, tim pre što su prvi sa tom inicijativom izašli upravo Rusija i Saudijska Arabija, Tass je u utorak saznao od neimenovanih učesnika sastanka da su učesnici razmatrali opciju šestomesečnog produženja OPEC+ sporazuma, a ne na devet meseci, odnosno do kraja 2018., kako je svojevremeno sugerisao ruski predsednik Vladimir Putin.

Šta sa projektima koji se otvaraju u 2018?

Iz nekih reakcija i izjava predstavnika ruskih naftnih kompanija proizilazi da ova strategija stvara probleme u usklađivanju ograničenja u proizvodnji sa poslovnim projekcijama i posebno otvaranjima novih izvora. *Financial Times* navodi da je nezadovoljstvo ruskih naftaša na razgovorima bilo „očigledno”, „Moramo da nastavimo sa razgovorima i praćenjem situacije, pa smo se dogovorili da se ponovo sastanemo,“ citiraju agencije generalnog direktora Gasprom Njefta, Aleksandra Djukova.

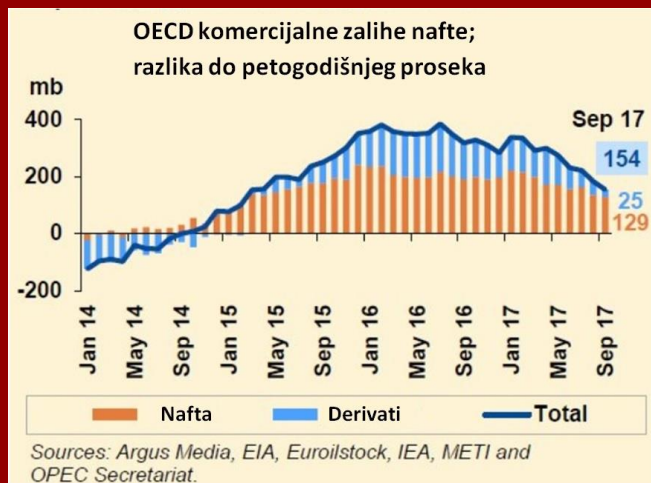
Tass je u utorak objavio da bi taj sastanak verovatno trebalo da se održi krajem novembra, pre ministarske konferencije OPEC-a, kojoj će prisustvovati i neke od ne-OPEC zemalja, uključujući Rusiju.

Ruska agencija navodi, pozivajući se na izvore upućene u prošlonedeljni sastanak, da su „skoro sve“ ruske kompanije saglasne sa potrebom produženja OPEC+ dogovora i dodaje da je među njima i Rosnjeft.

Russia - OPEC Energy Dialogue

Tass dodaje da taj stav neće promeniti već postignut konsenzus između Rusije i Saudijske Arabije da se nastavi sa sadašnjom strategijom vraćanja tržišta nafte u ravnotežu. Pri tom se kao ključni parametar uspeha strategije posmatra kretanje globalnih zaliha sirove nafte i derivata, nagomilanih u periodu niskih cena.

Tabela rađena na osnovu podataka preuzetih od dole navedenih izvora ilustruje situaciju ostvarenu do druge polovine septembra ovom strategijom rebalansiranja tržišta.

Gasprom njeft najavljuje rast njegove proizvodnje nafte u 2018.

MOSKVA – Gasprom njeft očekuje skroman rast njegove proizvodnje nafte u idućoj godini, čak i u slučaju da bude produžen OPEC+ dogovor o rezu, odnosno ograničenju proizvodnje sirove nafte, rekao je jedan od rukovodilaca kompanije.

Lice, čije ime *Reuters* ne navodi, je rekao tokom jedne prošlonedeljne telefonske konferencije, da će proizvodnja kompanije biti uvećana za onu iz novih, tj. greenfield polja. Novi Port, bi trebalo da donese oko 6,8 miliona tona, dok će se iz Mesojahe proizvoditi oko 4,3 miliona tona i iz Prirazlomnoja oko 3,6 miliona tona u 2018. godini.

UZ KUPOVINU **30** L GORIVA **G-DRIVE** ^{FUEL} TE VODI DO ZENITA

20 x

**VIP KARTE ZA
UTAKMICU FUDBALSKOG KLUBA
ZENIT U SANKT PETERBURGU!**

10x
tablet

10x
laptop

i još
100.000
drugih
poklona

Akcija traje od 1.11,
a najkasnije do 30.11.2017,
odnosno dok traju zalihe.

Saudijska Arabija lobira za donošenje odluke već u novembru

DUBAI/LONDON – Saudijska Arabija lobira među ministrima nafte radi postizanja dogovora iduće nedelje o produženju OPEC+ sporazuma o rezu globalne ponude nafte za još devet meseci, saznaje i objavljuje u četvrtak Reuters pozivajući se na upućene izvore.

OPEC i ne-članice tog izvoznog kartela, Rusija i još devet proizvođača, do marta 2018. godine sprovode dogovor o smanjenju proizvodnje sirove nafte za oko 1,8 miliona barela na dan (mbd), pa će o sudbini te strategije raspravljati na sastanku 30. novembra u Beču.

Ministar nafte Saudijske Arabije, Halid al Falih je glavni pobornik produženja OPEC+ sporazuma do kraja 2018.

Strategija je vratila cene nafte na bezmalo 65 dolara za barel, što nije zabeleženo od 2015. godine, ali OPEC strahuje da bi cene mogle opet krenuti na dole ako prevlada višak ponude i ukoliko se zalihe nafte nagomilane u periodu niskih cena ne vrate na raniji petogodišnji prosek.

„Saudijski lobiraju kako bi već u novembru bila doneta odluka za devet meseci (produženja reza),“ rekao je jedan upućeni visoki izvor, zahtevajući da ostane anonimn.

OPEC-ov chatroom zamro zbog sukoba Saudijske Arabije i Katara

DUBAI/LONDON – Najmoćniji OPEC-ov unutrašnji pod-savez, koji okuplja članice izvoznog kartela iz regiona Persijskog zaliva, ubrzano se raspada, piše u sredu **Reuters**. Sa produblivanjem šest meseci starog sukoba između Saudijske Arabije i Katara, ministri nafte zemalja Zaliva (GCC) moraće ovaj put da otkazu njihov tradicionalni sastanak iza zatvorenih vrata i dogovor o nastupu uoči ministarske konferencije koju OPEC održava dva puta godišnje, navode izvori Reutersa.

„Imali smo WhatsApp grupu za sve ministre i delegate iz Zaliva. Nekada je bila veoma zauzeta pričaonica (chatroom). Sada je mrtva,“ rekao je jedan visoki izvor u OPEC-u.

GCC uključuje članice OPEC-a, Saudijsku Arabiju, Ujedinjeni arapski emirati, Kuvajt i Katar i ne-OPEC zemlje, Bahrein i Oman. OPEC se sastaje 30. novembra u Beču, radi ključnog dogovora oko produženja postojećeg OPEC+ sporazuma o ograničenju proizvodnje nafte.

Neformalni lider OPEC-a Saudijska Arabija, kao i UAE, prekinuli su odnose sa Dohom u junu, tvrdeći da Katar podržava terorizam i 'šuruje' sa rivalskim Iranom. Katar je odbacio sve te optužbe. Kuvajt i Oman su se uzdržali od svrstavanja na bilo koju stranu.

Svojevremeno predsedavajućeg OPEC-a, Katar je odigrao ključnu ulogu u okupljanju drugih proizvođača nafte, uključujući Rusiju, oko zajedničkog dogovora o smanjenju ponude sirove nafte, navodi Reuters. „Ukoliko je GCC politički mrtav, to će sigurno ostaviti posledice po politiku OPEC-a. Donošenje odluka biće izazovnije i složenije,“ citira agencija jedan visok izvor u naftnom kartelu. „Katar ne govori sa Saudijscima, niti sa UAE, što slabi OPEC-ovo sunitsko krilo. S druge strane, imamo zbližavanje Irana sa Irakom, što jača šiitski savez,“ dodaje pomenuti izvor. Sa četvrtim i petim najvećim rezervama nafte u svetu, Irak i Iran se smatraju članicama OPEC-a sa najvećim potencijalom rasta proizvodnje, pa samim tim i zajedno najveći izazov rukovodećoj ulozi koju Rijad decenijama ima unutar OPEC-a.

„Saudijscima je savršeno jasan taj izazov i rade što mogu kako bi oslabili uticaj Irana na Irak,“ navodi drugi izvor u OPEC-u.

VAŽNO JE ŠTA NAS POKREĆE

UVEK U POKRETU

Balast terminskih ugovora preči tržištu nafte

LONDON, NJUJORK – Hedž fondovi i ostali finansijski mešetari na tržištu nagomilali su rekordne nivoe terminskih ugovora za sirovu naftu, računajući na nastavak rasta cena uoči ministarskog sastanka na kome zemlje OPEC-a i vodeći ne-OPEC proizvođači treba da se izjasne o nastavku dogovora o rezu proizvodnje. Ipak, kupovine su zamrznute u poslednjih nedelju dana, što potvrđuju i poslednji podaci prema kojima su finansijski menadžeri smanjili neto duge pozicije kod Brent nafte, nagoveštavajući potencijalni zaokret u ponašanju investitora.

Kako piše OilPrice.com, reflektujući dominantne analize eksperata na tržištu, situacija će se iskomplikovati ako OPEC sastanak završi sa bilo kakvom drugom odlukom, osim rezolutnog stava o produženju OPEC+ sporazuma do kraja 2018. godine. Cene nafte će u tom slučaju krenuti na dole, što već sada mnoge špekulante na tržištu dovodi pred iskušenje – zadržati, ili prodati ugovore.

Posledice najave povlačenja Norveškog „naftnog fonda“ iz poslova sa naftom

OSLO – Odluka norveškog državnog penzionog fonda, ili odomaćeno zvanog naftnog fonda (zbog izvora iz koga se puni), da proda akcije koje ima u naftnim i gasnim kompanijama i poslovima, u prvi mah je primljena bez većeg uzbuđenja na tržištu, zbog činjenice da se radi o „svega“ 35 milijardi dolara aktive fonda teškog preko hiljadu milijardi dolara. Ipak, već dan posle objavljivanja ove informacije Norges Bank Investment Management-a, tržište je reagovalo neproporcionalno pomenutom odnosu, sa padom cena nafte (da bi se kasnije one donekle obnovile) i padom vrednosti nekih od najvećih svetskih naftnih kompanija – preciznije onih gde akcije ima i namerava da proda fond Norges Banke.

B akcije Royal Dutch Shell-a pale su sredinom prošle nedelje za 2,4%, što odgovara udelu koji norveški fond ima u tom naftnom kolosu, dok je vrednost Enija (udeo Fonda u italijanskoj kompaniji je 1,7%) smanjena za 1%. Britanski BP izgubio je 0,8% vrednosti.

Ako, preciznije kada, najavljenju prodaju odobri ministarstvo finansija Norveške na tržištu će se pojaviti milioni akcija naftnih kompanija, što će biti prilika da se ispita apetit drugih investitora za ulaganja u kompanije koje su još u mamurluku neprospavanih nekoliko godina možda najgorog perioda niskih cena nafte, konstatuje portal *World Oil*. Utoliko pre što taj sektor više ne smatra sigurnim za dugoročno investiranje „naftni fond“ najvećeg evropskog (ne računajući Rusiju) proizvođača nafte.

 Transnafta

Naftni majorsci iscedili gotovinu u prethodne dve godine

NJUJORK – Portal *OilPrice.com* objavio je indikativnu tabelu koja pokazuje da su najveće nezavisne svetske naftne kompanije značajno smanjile njihove novčane tokove, kako iz operativnog poslovanja (operating cash flows – OCF), tako i slobodnog novčanog toka (FCF – Free Cash Flow). Neke od njih su dočekale 2016. godinu čak sa negativnim FCF. Tabela ispod pokazuje kretanje ta dva indikatora, kao i kapitalnih ulaganja (capex) kompanija Exxon, Chevron, Shell, Total, BP, Eni i Statoil u periodu od 2010. do 2016. godine, odnosno u vremenu kada su se cene nafte sunovratile sa 140 dolara, na 30 dolara po barelu.

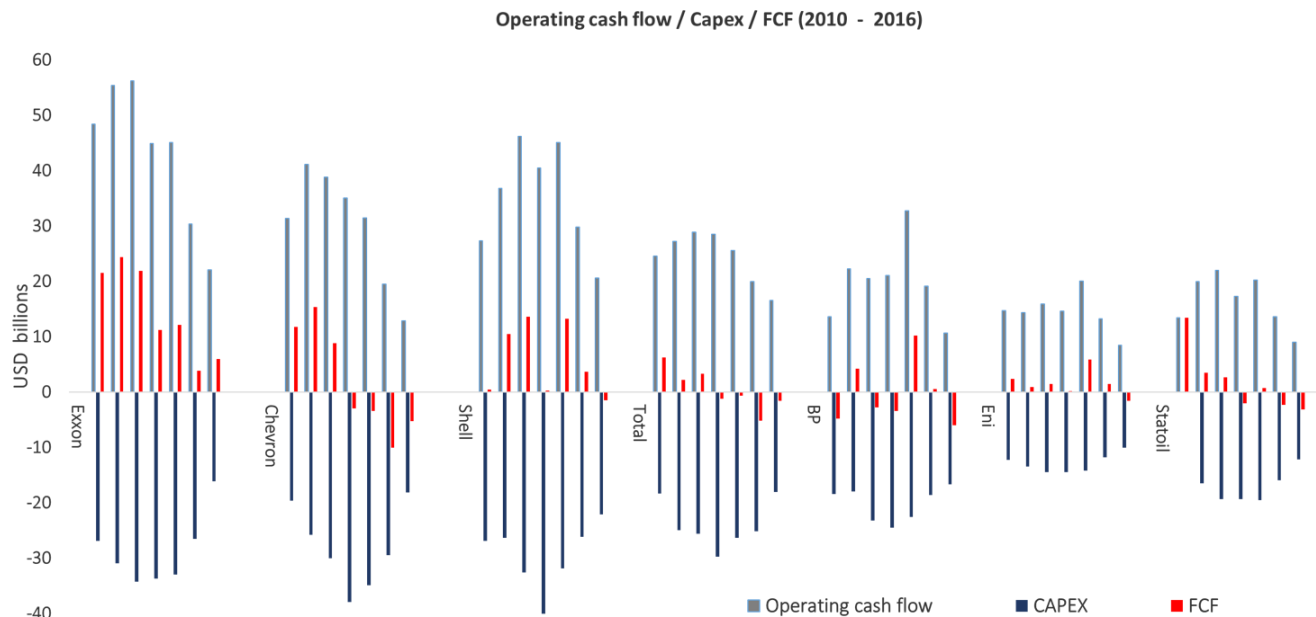

Tabela pokazuje da su investicije u 2016. osetno smanjene kod svih majorsca, jer je izraženija nestabilnost cena nafte vodila ka redefinisaniu njihovih pozicija sa strateškim mogućnostima kupovina i smanjenjima kapitalnih ulaganja (capex). Odložene su, ili zamrznute, finalne investicione odluke za mnoge značajne projekte.

Majorsci se sada bore protiv ovog scenarija tako što smanjuju dividende akcionarima i smanjivanjem otkupa akcija sopstvenih kompanija. Naftni i gasni sektor sve više se ceni na osnovu prihoda, a ne kapitalnog rasta; samim tim su isplate postale predominantan faktor kod tih kompanija.

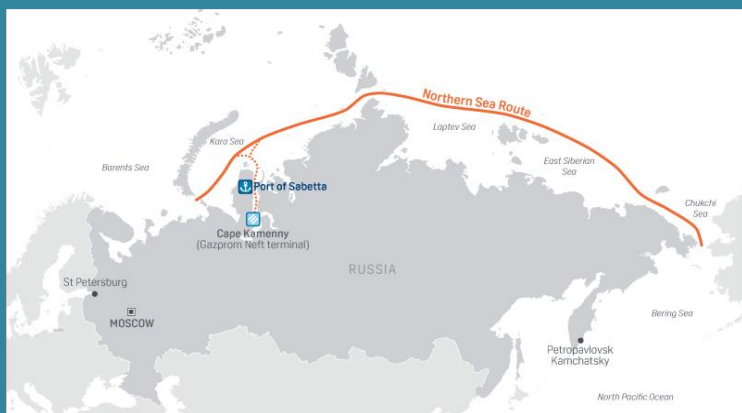
Rast neto profita Gasprom njefta od 28% u I-IX/2017

MOSKVA – Gasprom njeft je ostvario u devet meseci ove godine neto profit od 189 milijardi rubalja, odnosno 3,13 milijardi dolara, što je rast od 28 odsto na godišnjem nivou. Njegov profit u trećem kvartalu odskočio je za 36 odsto u odnosu na isti period 2016., na 77,7 mlrd RUB (1,29 mlrd \$). Prilagođena EBITDA je veća za bezmalo 23 odsto na godišnjem nivou i iznosila je 399 milijardi rubalja. Slobodni novčani tokovi su u devet meseci ove godine iznosili 83 mlrd RUB, *saopšteno* je iz kompanije.

Samo ruski tankeri mogu transportovati naftu i LNG severnomorskom rutom

MOSKVA – Predsednik Rusije Vladimir Putin najavio je krajem prošle nedelje „nacionalizaciju“ poslova transporta sirove nafte duž ruske arktičke obale. Prema rečima Putina, zakonski predlog je već razmotren na Državnoj Dumi i očekuje se da bude usvojen „u bliskoj budućnosti“.

Na taj način će samo ruskim tankerima biti dozvoljen transport nafte i utečenog prirodnog gasa rutom severnih mora. Zakon takođe obuhvata i poslove skladištenja nafte i gasa, prenosi se u saopštenju sa sastanka objavljenom na portalu kremlin.ru.

Rosnjeft ugovorio isporuku 61 mt nafte za kineski CEFC

MOSKVA – Ruski državni naftaš Rosnjeft dogovorio je isporuku od bezmalo 61 miliona tona nafte u narednih pet godina (2018.-2022.) svom novom partneru, kineskoj kompaniji CEFC China Energy, privatnoj energetske i finansijske grupaciji. Analitičari ovaj posao, ugovoren prošlog petka, stavljaju u kontekst većeg okretanja ruske naftne i gasne privrede svojim istočnim susedima u svetlu zaoštrenih odnosa sa Zapadom posle izbijanja ukrajinske krize, gde nije moguće na srednji rok sagledati obostrano prihvatljivo rešenje. Cena za 60,8 miliona tona ugovorene nafte biće bazirana na formuli vezanoj za globalno tržište, prenosi u utorak *Financial Times*.

Rusija će zahvaljujući ovom ugovoru zadržati trenutnu poziciju najvećeg snabdevača Kine naftom, ispred Saudijske Arabije

CEFC je u procesu ulaska u krug deoničara Rosnjefta, posle ovogodišnjeg sporazuma iz septembra o kupovini udela od 14,16% u najvećoj ruskoj naftnoj kompaniji i najvećem proizvođaču sirove nafte na svetu po ceni od 9,1 milijardi dolara. Dve kompanije su takođe najavile moguće zajedničke projekte u sektorima maloprodaje i petrohemije.

Pomenuti dogovor će takođe ojačati mesto CEFC među trgovcima nafte, omogućavajući mu dnevni priliv 244.000 barela nafte, kada posao stupi na snagu 1. januara 2018.. To, doduše, nije količina koju obrću globalni trgovci poput Glencore-a i Vitola, ali će doneti CEFC-u značajno mesto na kineskom tržištu.

Konzorcijum Sahalin-1 realizovao najdužu naftnu bušotinu na svetu

MOSKVA - Ruski Rosnjeft saopštio je da je konzorcijum Sahalin-1, uspešno završio bušenje najdublje bušotine na svetu, 15.000 metara duga vodoravna bušotina koja ide od platforme Orlan iznad offshore polja Čaivo u Čukotskom moru.

Polje Čaivo je jedno od tri 'offshore' polja na kojima radi konzorcijum Sahalin-1 na ruskom Dalekom istoku. Inače, zbog geoloških razloga u tom području nužno je bušiti duge vodoravne bušotine. Rosnjeft navodi da je konzorcijum Sahalin-1 do sada izbušio, od kako je 2003. godine krenuo sa projektom, devet od deset najdužih bušotina na svetu, dužina od 13 do 15 kilometara.

Osim Rosnjefta, ostali članovi spomenutog konzorcijuma su američki ExxonMobil, indijski ONGC Videsh i još nekoliko manjih partnera. ogj.com

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305

GAS

Gasprom: Cena gasa za Evropu ostaje 190\$ do kraja godine

MOSKVA - Prosečna cena prirodnog gasa koji je Gasprom izvezao u Evropu u devet meseci 2017. godine iznosila je 190 dolara za 1.000 kubnih metara, izjavio je zamenik predsednika Upravnog odbora ruskog gasnog giganta Aleksandar Medvedev.

"Očekujemo da će cena ostati ista do kraja godine", izjavio je Medvedev, a prenosi **Tass**.

Nova klimatska inicijativa majorsa – ovaj put uz učešće Exxon-a

LONDON – Najveća nezavisna svetska naftna kompanija, američki Exxon Mobil, pridružio se evropskim kolegama i konkurentima na tržištu u novoj inicijativi ciljanom da se nađu putevi smanjenja velikih emisija iz njihovih brzo rastućih poslova proizvodnje prirodnog gasa.

Britanski BP, italijanski Eni, Exxon, španski Repsol, anglo-holandski Royal Dutch Shell, norveški Statoil, francuski Total i nemački Wintershall "posvećeni su daljem smanjenju emisija metana iz poslova u oblasti prirodnog gasa," navode te kompanije u zajedničkim saopštenju objavljenom ove nedelje.

Metan, jedan od najpotentnijih gasova efekta staklene bašte (GHG) u zemljinom ozonskom omotaču, emituje se u poslovima proizvodnje, prerade i transporta prirodnog gasa. Na primer, oko deset gasa prerađenog u utečnjeni prirodni gas (LNG) ispušta se u atmosferu između procesa proizvodnje i njegove potrošnje, navodi se u analizama Shell-a.

Nova inicijativa je poslednji korak vodećih svetskih naftnih i gasnih kompanija u pravcu smanjenja emisija GHG gasova iz njihovih poslova, u cilju podrške ciljevima smanjenja globalnog zagrevanja. Prošle godine, grupa od deset kompanija, koje predstavljaju preko 20% svetske proizvodnje ugljovodonika, formirala je Naftno-gasnu klimatsku inicijativu (Oil and Gas Climate Initiative - OGCI). Exxon Mobil se nije pridružio toj akciji, prenosi **Reuters**.

DA VAŠ MOTOR POLETI!

- Povećan cetanski broj**
- Kristalna čistoća**
- Veća snaga**
- Bolje performanse**

U skladu sa potrebama savremenih vozača koji koriste evro dizel, kompanija EKO predstavila je na tržištu Srbije jedinstveni proizvod NOVI Diesel Avio, kristalno čist evro dizel sa aditivima, duplo filtriran za maksimalni učinak i apsolutnu čistoću!

Primenom tehnologije filtriranja koja se koristi u avio industriji na evro dizel, kompanija EKO je još od 2010. godine postala pouzdan partner svim vozačima koji za svoj auto žele najkvalitetnije gorivo kristalnu čistoću i dugovečnost motora. Sada, u saradnji sa svetski priznatim proizvođačem aditiva, NOVI duplo filtrirani DIESEL Avio oplemenjen je aditivima naprojav tehnologije radi maksimalnog učinka i poboljšanja performansi Vašeg motora!

DIESEL AVIO Double Filtered

EVRODIZEL

Da Vaš motor poleti!

MOTORNİ BENZINI

REGION

OMV Petrom prodaje manje rentabilna polja

BUKUREŠT – Vodeći proizvođač i prerađivač nafte u Rumuniji, OMV-ova kompanija OMV Petrom, nastavlja ove godine da prodaje manje profitabilna polja i drugu imovinu koju menadžment smatra opterećenjem u svom portfoliju. Generalni direktor kompanije, Mariana Gheorghe, rekla je u jednom intervjuu da će OMV Petrom prodati 50 do 60 manje rentabilnih naftnih polja, kao i tri motela, prenosi *Energy World Magazine*.

Petrol – manji rast neto profita u 9 meseci 2017.

LJUBLJANA – Slovenačka naftna distributivna kompanija Petrol ostvario je 5-procentni rast neto profita, koji je u prva tri kvartala ove godine dostigao 60,3 miliona evra. Neto vrednost ukupnih prodaja dostigla je 3,3 milijarde evra, prema 2,7 milijardi pre godinu dana, saopšteno je iz ljubljanske kompanije.

Iz osnovne delatnosti, prodaje naftnih derivata, Petrol je ostvario 63 posto dobiti, 20 posto prodajom komercijalne robe u trgovinama na svojim crpkama, a ostalo uglavnom prodajom drugih energenata kao što su utečnjeni gas i električna energija.

Kompanija poseduje mrežu od 492 benzinske stanice u Sloveniji, Hrvatskoj, Srbiji (uključujući Kosovo), BiH i Crnoj Gori, prenosi *Reuters*.

Primorsko-goranska skupština jednoglasno protiv plutajućeg LNG terminala na Krku

RIJEKA – Županijska skupština Primorsko-goranske županije u četvrtak je jednoglasno zaključila da zahvat plutajućeg LNG terminala u Omišlju na Krku zbog ekoloških pretnji, ruženja predela gde se nalazi i negativnog uticaja na turizam, pa ta oblast zahteva nastavak projekta kopnenog LNG terminala za koji i već postoji rešenje o prihvatljivosti zahvata za životnu sredinu. Na sednici Županijske skupštine bio je i direktor LNG Hrvatska Goran Frančić, koji je rekao da je u toku nabavka FSRU broda i ugovaranje izgradnje pristaništa i priključnog gasovoda. Konačna investiciona odluka biće donesena potkraj marta sledeće godine, a zatim će početi izgradnja. Javna rasprava o Studiji o uticaju na životnu sredinu za plutajući LNG terminal na Krku trajaće do 28. novembra. *SEEBiz*

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave